

Báo chí Trung Quốc « đánh nhau » vä tham nhäng

□

Mät cuäc triän läm tä chäc song song väi đäi häi đäng Cäng sän Thäng Häi ngày 14/06/2012.

REUTERS/Aly Song

Cùng väi sä phát triän vät cäa nän kinh tä, täi Trung Quäc tiêu cäc cũng không ngäng tăng lên, trong đó đáng báo đäng nhät là tä nän tham nhäng. Đän mäc mà Thä täng Ôn Gia Bäo cho räng, tham nhäng hiän là đe däa län nhät đäi väi Đäng Cäng sän Trung Quäc.

Trong khi đó, quan đäm vä tham nhäng ngay trong giäi länh đäo cũng chäa thäng nhät.

Tờ p chí Le Courrier International phän ánh vän đä này qua viäc trích dän hai bài viät đäng trän hai tä báo thuäc hàng cäm cän täi Trung Quäc, thä hiän hai quan đäm hoàn toàn khác nhau.

Không thä tiêu điät tän gäc tham nhäng

Ngày 29/05/2012 Hoàn cäu Thäi báo (Global Times) có đäng mät bài xã luän bàn vä vän đä tham nhäng, trong đó có mät sä läp luän đäng chú ý.

Đäu tiên tä báo thäa nhän tham nhäng täi Trung Quäc đäng nghiäm träng, tuy nhiän chäa häi đä đäi u kiän đä có thä tiêu điät tän gäc.

Nhiäu ngä i cho räng, muän điät đäc c tham nhäng thì träc hät Trung Quäc phäi trä thành mät näc dân chä. Nhäng theo tä báo, nhiäu quäc gia đäc c gäi là dân chä ở châu Á cũng đäng bä tham nhäng hoành hành, nhä Indonesia, Philippines hay än Đä chäng hän.

Tä báo lý luän, nguyên täc đäo đäc theo đó cán bä nhà näc phäi phäc vä nhän dân vän đã ăn sâu vào tâm trí ngä i dân Trung Quäc, bäi väy ngä i dân đòi häi nhiäu vä đäo đäc cäa cán bä. Thä nhäng, trong cän bão táp kinh tä thä träng, nguyên täc này rät khó đäc thäc hiän, bäi có nhiäu quan chäc xem nhä, thäm chí là phän bäi nó, läi đäng kä hä cäa hä thäng đä luän lách träc läi.

Tä báo khäng đänh, không mät quäc gia nào có thä điät tän gäc tham nhäng, bäi väy nên cäng giä tham häa này ä mät mäc đä có thä chäp nhän đäc.Và chä nhä väy thôi, thì hiän täi Trung Quäc cũng phäi vät vä läm räi. Vì sao ?

Vì Trung Quäc không có nhäng đänh chä đäm bäo phòng chäng tham nhäng nhä ä mät sä näc. Nhä ä Singapore hay täi Häng Kông, läng cäa cán bä viên chäc khá cao.

Còn nhä ä Mä, khi ra tranh cä thì thäng ai cũng đã giàu có. Khi làm viäc, hä tranh thä täo danh tiäng và tích lũy các quan hä, đä khi không còn là viên chäc näa hä có thä tiäp täc kiäm

ti n b ng nh ng l i th này.

T t c nh ng đi u nêu trên hi n Trung Qu c ch a có. Ng i dân Trung Qu c không tha thi t v i vi c tăng l ng cao cho cán b , và quy đ nh c a Trung Qu c là không cho phép công ch c sau khi h t nhi m k đ c phép s đ ng nh h ng và quan h đ ki m l i.

Ng i dân cũng không có c m tình v i nh ng ai giàu có mà gi ch c cao. L ng c a các b cao c p vì th r t th p, vì th quan ch c đ a ph ng m i t t o ra nh ng l i ích riêng b ng nh ng « nguyên t c ng m ».

Và xã h i Trung Qu c hi n t i đang b chi ph i b i cái g i là nguyên t c ng m này, nó t n t i trong đ thành ph n ngh nghi p. Vì th , nhi u ng i có thêm nh ng kho n thu nh p theo ki u đút lót bên c nh thu nh p chính th c ít i.

M t câu h i đ t ra : Đây là gi i h n c a các nguyên t c ng m này ? Theo t báo, gi i h n này khá mù m t, và đó chính là lý do t i sao hi n có nhi u v tham nh ũng, và đôi khi có c nh ng « tham nh ũng ».

Ph i tiêu di t tham nh ũng t n g c

Ph n bác l i l p lu n c a c a Hoàn c u Th i báo, Nh t báo Thanh niên Trung Qu c (China Youth Daily) cho r ng, đó là nh ng lý l phi lý đ n ng c nhiên.

T báo cho r ng, vi c kh ng đ nh không tiêu di t t n g c tham nh ũng mà ch gi nó m c đ ch p nh n đ c, đó là m t cách nói đi ng c l i l ng tri và ng c v i tinh th n c a m t Nhà n c pháp quy n.

Nói r ng ng i dân có th ch p nh n đ c tham nh ũng m t m c đ v a ph i và bu c ph i s ng chung v i nó trong m t ch ng m c nào đó, t c là nói r ng tham nh ũng ch là m t hi n t ng bình th ng. T báo đ t câu h i, n u đ c ch n l a, thì ng i dân nào l i ch n cách

chäp nhän tham nhäng ?

Còn vä viäc cho räng, Trung Quốc là mät näc châu Á có ngäi dân däng nhät väi tham nhäng, bäi thä mà cái nguyên täc đäo đäc cán bä phäc vä nhân dân đã ăn sâu trong tâm trí ngäi dân, tä đó mäi sä chäu đäng tham nhäng đäu đäc phóng đäi.

Nhät báo Thanh niên cho räng läp luän này vô cùng phi lý, bäi näu đäu tranh chäng tham nhäng trên tinh thän đó, thì khác nào bäo dân nên giäm bät sä trông đäi vào cán bä, bäo dân nên chäp nhän mät mäc đä tham nhäng nào đó.

Kiäu lý luän này sä làm cho cuäc chiän chäng tham nhäng lâm nguy, gây tän häi täng lai dân täc. Tä báo đät câu häi, dù đã đät mäc tiêu tän diät tham nhäng, mà tham nhäng hiän täi còn hoành hành đän thä, thì khi chäp nhän tham nhäng dù có mäc đä, thì không biät chuyän gì sä xäy ra ?

Tä báo cay đäng : Có phäi mong muän cán bä phäc vä nhân dân là mät mong muän phi hiän thäc ?

Và câu trä läi là : Không ! Nguyên täc cán bä phäc vä nhân dân không riêng gì cäa Trung Quốc mà là cäa tät cä các näc. Cái cäm giác đau đän cäa ngäi dân träc tham nhäng là đän tä hiän träng tham nhäng, vì thä đä trä đäc näi đau này, giäi pháp duy nhät là đän thân và làm lan täa cuäc chiän chäng tham nhäng.

Điểm đáng chú ý trong viäc Le Courrier International trích đăng hai tä báo trên, bäi đó là hai tä báo đän đäu trong các tä báo chính thäc täi Trung Quốc.

Hoàn cäu Thäi báo (Global Times) thuäc Nhân Dân Nhät báo - cä quan phát ngôn cäa Đäng Cäng sän Trung Quốc, còn Nhät báo Thanh niên Trung Quốc (China Youth Daily) là cä quan ngôn luän cäa Liên đoàn Thanh niên Cäng sän Trung Quốc.

Hai l p lu n đ p nhau chan chất, cho th y ngay trên chóp bu nhà c m quy n Trung Qu c v n còn đang chia r v công tác ch ng tham nhữg.

M t b c nh làm nên l ch s

Ngày 8 tháng Sáu này là đúng 40 năm ngày phóng viên Nick Út b m máy ghi hình m t b c nh l ch s v chi n tranh Vi t Nam, b c nh đ a tác gi tr n n i ti ng th gi i và đ a n n nhân đi vào l ch s .

Tu n san Le Monde dành đ n 4 trang cho b c nh này v i bài vi t ch y t a : « Cô bé trong b c nh b c ra kh i khung hình ».

B c nh ghi hình các tr em v a ch y v a khóc la ho ng s do ngôi làng v a b đánh bom napalm, trong đó n t ng nh t là m t bé gái tr n tru ng th m th ng.

Bé gái đó chính là bà Phan Th Kim Phúc, đang đ nh c t i Canada và hi n « cô bé Napalm » đã g n 50 tu i.

Câu chuy n xảy ra ngày 08/06/1972 t i Tr ng Bàng, Tây Ninh.

Ngày y, máy bay Nam Vi t Nam đ i bom xu ng làng Tr ng Bàng. B c nh đ c ch p khi Kim Phúc và m t s tr em Vi t Nam v a khóc v a ch y t i ngã Ba Tr ng Bàng sau khi b đ i bom napalm. Cô bé b b ng n ng và cháy h t qu n áo. Nhi p nh gia Nick Út đã ghi l i kho nh kh c này.

T m nh tr n m t trong nh ng hình t ng ám nh nh t v chi n tranh Vi t Nam.

Ngay ngày hôm sau, t m nh đ c đ a lên trang bìa c a t New York Times. V sau, tác gi

Có lẽ nó được trao Giải Pulitzer và được chọn để làm ảnh Báo chí Thế giới Năm 1972. Được chọn để xếp thứ 41 trong 100 bức ảnh có tầm ảnh hưởng nhất thế kỷ 20 do Đại học Columbia bình chọn.

Trong kỳ niệm này, Kim Phúc đã nâng ly cùng với ba người mà bà cho là « những anh hùng » của cuộc đời bà, trong đó người hùng số một của bà là phóng viên Nick Út, người đã chụp được Kim Phúc đi trần truồng, và đã chụp ghi lại bức ảnh làm thay đổi cuộc đời bà.

Năm 1972, Nick Út mới 21 tuổi, là phóng viên của hãng thông tấn AP. Theo lời ông, ngày ấy, ông nhìn thấy 4 quả bom napalm được quân đội miền Nam Việt Nam ném xuống làng Trảng Bàng. Cánh đồng rực lửa, cây cối xác xơ, tất cả trong làng đầy khói đen những bóng người chạy ra, hét ha hét hời, hoảng loạn, rồi kêu cứu khi nhìn thấy các binh sĩ và nhà báo trên đường.

Anh nhớ rõ, chạy trốn là một bà lão tay bưng một đứa bé bỏ bưng nong, rồi đến một bé trai một quần đùi áo sơ mi trắng, và cả chạy và khóc và la lên : « Cứu em tôi với ! ». Sau đó là một bé gái, trần truồng, hai tay giang ngang, mình cháy nám, và cả chạy và kêu : « Nóng quá, nóng quá ! ». Cảnh tượng thật hãi hùng, và Nick Út đã chụp ghi lại khoảnh khắc lịch sử ấy. Sau đó Nick Út đã đưa cô bé đi trần truồng. Hiện Nick Út đang sống tại Los Angeles, Hoa Kỳ.

Le Monde đánh giá : Cho một bức ảnh thôi cũng đủ nói lên sự kinh hoàng của chiến tranh Việt Nam ; cảnh tượng khủng khiếp trên bức ảnh cho thấy sự bất công, đau đớn và điên rồ của chiến tranh. Đó là một mà, khi nhìn thấy bức hình, Tổng thống Nixon khi ấy còn không dám tin là sự thật và ông cho rằng đó là ảnh giả.

Đi vượt qua khó khăn, cần thành lập Liên bang Châu Âu

Châu Âu đang chìm trong khủng hoảng kinh tế, đang có manh nha một sự sụp đổ ra khỏi khu vực euro, nguy cơ đổ vỡ của Liên Hiệp Châu Âu (EU) không phải là không có. Trong bối cảnh đó, L'Express đăng bài Thuyết luận kêu gọi cộng đồng EU.

Bài viết chủ yếu dòng tựa : « Lần này, chúng ta cần vấn đề châu Âu, đừng ăn cắp không ».

Hy L p có th t giã kh i euro, ngân hàng Tây Ban Nha trên b phá s n, kinh t Ý chao đ o, Pháp b h đ m tín nhi m, trái phi u châu Âu (eurobond) v n ch a thành hình, Đ c t ra khe kh t trong vi c c u nguy các n c kh ng ho ng...Tr c bão táp phong ba, li u các n c trên con thuy n Liên Hi p Châu Âu có cùng nhau v t qua đ c không ? Tác gi cho là : Đ c !

Theo tác gi cách đây hai th k , B tr ng Tài chính đ u tiên c a M cũng g p ph i v n đ nh v y. Khi y, do v a tr i qua cu c chi n giành đ c l p, nhi u bang c a M b n n n ch ng ch t. Th là, v B tr ng này đã dùng đ n tài chính liên bang đ đ m b o cho các bang. Ông đã ban hành nh ng gi i h n đ i v i kh nă ng vay m n c a các bang, thành l p ngân hàng trung ng liên bang và hình thành m t ngân sách c p liên bang dùng đ n đ nh kinh t . Và nh v y đã ra đ i h th ng liên bang hi n đ i ngày nay.

Gi đây, Liên Hi p Châu Âu đã có Ngân hàng Trung ng Châu Âu và m t đ n v ti n t chung. T t c nh là đã đ t trau tr c cày, và ch còn vi c cho trau kéo cày mà thôi. Th thì còn thi u gì n a ?

Theo tác gi , cái thi u đó là quy t tâm đ t o ra m t Liên Hi p Châu Âu v a v kinh t l n v chính tr .

N u châu Âu còn t n t i, đ ng euro còn đó, thì vi c ti n đ n m t Liên bang là t t y u.

V n đ không ph i là các n c ch p nh n t b toàn b quy n t ch qu c gia, tuy nhiên ít nh t cũng ph i bi t nh ng b m t ph n, và không ph i t c th i mà ph i có ti n trình.

Các th tr ng có th ch đ i vài năm đ th y s ra đ i c a m t « Liên bang Châu Âu », th nh ng trong khi ch đ i, các nhà ch c trách nên cho m t t m nh n, v ra m t h ng đi và xây đ ng ti n trình c th . T c là, ph i cho th tr ng bi t : Kh i euro s là gì trong nh ng năm t i . Nh v y s t o đ c ni m tin, mà ni m tin chính là tăng tr ng v y.

Ngày 28 và 29 t i đây, các nhà lãnh đ o châu Âu s xem xét ý t ng thành l p Liên hi p Ngân

hàng Châu Âu, theo đó ngân hàng nào cũng có chung một cách giám sát, chung luật đi u tí t, chung cách can thiệp khi khi khủng hoảng. Thế nhưng, theo tác giả, phải nghĩ đến việc t o ra cách Bßng Tài chính chung cho khu vực euro. Và trước mắt nên có hai nghị viện hoạt động song song, một cấp Liên Hiệp Châu Âu, một thußc 17 nước sẽ đồng đồng euro.

Tác giả nhận thấy, các thể chế đang chờ đợi những thay đổi đó, nhưng giới chính trị và nhân dân châu Âu thì lại e ngại, thiếu quyết tâm.

Nhßp tại đây, có đến 20% các nghị sĩ châu Âu của nước Pháp phải rời Bruxelles trở về Paris nhằm chắc chắn mình trong số các. Sự thiếu tinh thần châu Âu này cũng khiến dân Pháp, bằng cách là trong các cuộc bầu cử Nghị viện châu Âu trên đất Pháp, tỷ lệ cử tri Pháp tham gia không vượt quá 40%.

Theo tác giả, nếu bầu chọn những cách vận mang tính biểu tượng cao hơn như « Tổng thống Châu Âu » chắc hẳn, thì có lẽ nghị viện dân sẽ tham gia đông hơn.

Tác giả kết luận : Châu Âu không phải là một cái phanh kìm hãm tăng trưởng, mà trái lại trong trung hạn, chắc có nó mới có thể đem lại sự tăng trưởng. Đừng đổ cho nghị viện Mß mới khi nhận được châu Âu lại là mßa mai : « Số nào là sự tiến bộ của châu Âu như ? ».

Suy nghĩ về quyết tâm quyết tâm gia và quyết tâm cấp châu Âu

Cũng liên quan đến tình hình lại Liên Hiệp Châu Âu, Le Nouvel Observateur đăng bài Thßi luận với một góc nhìn khác. Bài xã luận chủ yếu dòng tựa gây chú ý :

« Nhưng đi u gì nhân gì nghĩa của Pháp và Đức ».

Tác giả chỉ ra ba điều mà tác giả cho là « Giß nhân gì nghĩa ».

Trước tiên liên quan đến tân Tổng thống Pháp Hollande. Theo tác giả, ông Hollande có lý trên một điểm sau đây : Đó là, kinh tế châu Âu, và hơn hết là Liên Hiệp Châu Âu, cần có một nền

chung và cän cä sä täng trä giäa các näc nhäu hän đä cä thä vät qua khäng hoäng. Sä täng trä này träc hät là täng trä vän đä triän khai các đä án, nhät là trong lĩnh väc vän täi và năng läng, bäng các « trái phiäu đä án » (project bonds).

Kä đän là täng trä giäi quyät nä, giúp các näc gäp khó khăn cä thä tiäp täc vay tiän đä đäu tä cho chính sách trong näc, väi công cä là « trái phiäu châu Âu » (eurobonds).

Thä nhäng, nhäng giäi pháp này đòi häi các näc phäi tăng cäng häi nhäp chính trä, täc phäi nhäng nhäu quyän hän cho các đänh chä EU, cä quyän läp pháp län hành pháp. Nhä väy, rõ ràng là, täng trä nhau càng nhäu, thì quy täc chung ràng buäc nhau càng län.

Tác giä đät câu häi, làm sao đäu đó cä thä thuän läi väi nhäu hä thäng văn hóa xã häi khác nhau đän thä, và mäa mai, thä mà Täng thäng Hollande läi cä tình quen.

Cái đäo đäc giä thä hai thuäc vä Thä täng Merkel. Bà cho räng : Tät cä các näc phäi cùng nhau nä läc cän đänh ngân sách đä giäm nä công xuäng mäc chäp nhän đäc, trong mät khuôn khä « liên bang » hän khuôn khä hiän täi. Vä đäim này, tác giä cho räng bà Merkel có lý.

Thä nhäng, theo tác giä, bà Merkel đã sai läm khi cä chäy theo biän pháp buäc các näc phäi thät läng buäc bäng, trong khi giäi pháp này không thä đän đän mät täng lai sáng säa hän. Bà Merkel cũng sai läm khi sä đäng khái niäm « Liên hiäp chính trä » mà läi cä vũ cho viäc thành läp « mät khu väc euro phát triän theo hai täc đä », mät đäu mà khiän cho các giäi pháp cho các vän đä tän täi càng trä nên xa väi.

Tác giä nhän mänh, hä nói « Liên hiäp chính trä », có nghĩa là nói đän đoàn kät, tôn träng và chú ý đän nhäng thäc träng kinh tä và thä chä hiän täi.

Täc là, mät « Châu Âu chính trä » là đä đäu khiän « sä đoàn kät ». Thä mà, Thä täng Merkel läi giä vä không biät đäu này.

Đi u th ba thu c v c hai khi h cho r ng, châu Âu không th ti n hành ph c h i kinh t , cũng không th liên k t chính tr ch t ch h n n u không có m t ngân sách n đ nh chung, mà ch c ch n Ngh vi n và y ban châu Âu s qu n lý.

Th nh ng, t đó quy n l c chính tr c p châu Âu s m nh lên, v i các đ nh ch c p châu Âu đ c l p, có kh năng quy t đ nh và t o đ i tr ng v i quy n t ch c a các n c.

Đi u đó, rõ ràng không phù h p v i tôn ch xây d ng « M t qu c gia hùng m nh » mà n c Pháp theo đ u i b y lâu nay, m t tôn ch mà cánh T c a T ng th ng Hollande d ng nh ch a bao gi mu n thay đ i.